

Folketingets Kulturudvalg
Christiansborg
1203 København K

Kulturministeren

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Tlf : 33 92 33 70
Fax : 33 91 33 88
E-mail : kum@kum.dk
Web : www.kum.dk

2. maj 2019

Folketingets Kulturudvalg har den 26. marts 2019, efter ønske fra Orla Hav (S), stillet mig følgende spørgsmål, nr. 118 (Alm. del), som jeg hermed – i forlængelse af mit foreløbige svar af 23. april 2019 – skal besvare endeligt.

Spørgsmål:

Ministeren bedes oversende et notat, der giver et overblik over sammenhænge og snitflader i formål og virke mellem Det Danske Kulturinstitut, De Danske Institutter og de danske ambassaders kulturattachéer.

Svar:

Nedenfor gives et overblik over, hvilke aktører, der er på det ovennævnte felt og deres respektive formål. Herefter beskrives sammenhænge og snitflader på feltet. Svar er udarbejdet i samarbejde med Udenrigsministeriet og Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Institutter under Kulturministeriet

Dansk Kulturinstitut blev stiftet i 1940. Dets formål er defineret i § 2 (stk. 1-3) i instituttets vedtægter:

Kulturinstitutets formål er i vekselvirkning med udlandet at oplyse om Danmarks kultur, kunst og samfundsliv til fremme af den mellempolitiske forståelse samt at fremme kendskabet til udenlandsk kultur i Danmark. Til opfyldelse af formålet opretter Kulturinstitutet bl.a. afdelinger i udlandet. Kulturinstitutet samarbejder ude og hjemme med offentlige myndigheder, offentlige og private virksomheder, institutioner og organisationer samt enkeltpersoner.

Dansk Kulturinstitut er en selvejende institution med afdelinger i Brasilien, Indien, Kina, Letland, Polen og Rusland.

Det Danske Institut i Rom er en selvejende institution oprettet i 1956, som har til formål at bevare og videreudvikle de kulturelle bånd ml. Italien og Danmark samt tilbyde rammer for studieophold for forskere inden for alle grene af videnskaben, kunstnere inden for alle kunstarter, arkitekter, musikere og forfattere. Instituttet arrangerer workshops, symposier, foredrag, koncerter, udstillinger mv. i tilknytning til instituttets og stipendiateres forskning eller kunstneriske arbejde.

Institutter under Uddannelses- og forskningsministeriet

Det Danske Institut i Athen er en selvejende institution indviet i 1992 under Uddannelses- og Forskningsministeriet. Instituttet er både en forskningsinstitution og et kulturinstitut. Instituttet har til formål at fremme forskning, undervisning og kulturformidling inden for Grækenlands og Middelhavslandenes arkæologi, historie, sprog, litteratur, billedkunst, arkitektur og kulturtraditioner. Desuden tilbydes ophold til blandt andet forskere, studerende og kunstnere, og der arrangeres koncerter, konferencer, udstillinger, seminarer og kurser, og modtages grupper på ekskursion.

Det Danske Institut i Damaskus er en selvejende institution under Uddannelses- og Forskningsministeriet oprettet ved vedtægter af 12. december 1995. Instituttets hovedopgaver ligger inden for Mellemøstens og andre beslægtede landes arkæologi, historie samt islamisk kultur og arabisk sprog og litteratur. Grundet sikkerhedssituationen i Syrien er alle aktiviteter på Det Danske Institut i Damaskus indstillet indtil videre. Instituttet fortsætter de videnskabelige og kulturelle aktiviteter i nabolandene Jordan og Libanon og uddeler stipendier til danske forskere, studerende og kunstnere, dog ikke til rejser i Syrien eller ophold på Det Danske Institut i Damaskus.

Institutioner med tilknytning til Udenrigsministeriet

Det Dansk Egyptiske Dialoginitiativ (DEDI) i Kairo er et mellemstatsligt samarbejde under det Dansk-Arabisk Partnerskabsprogram (DAPP), som bidrager til dialog, forståelse og samarbejde mellem Danmark og Egypten. En dansk direktør står for den daglige ledelse af DEDI, mens et rådgivningsteam med tre egyptiske og tre danske medlemmer varetager den strategiske ledelse. De danske rådgivere udpeges af udenrigsministeren med den danske ambassadør i Kairo som fast medlem.

Danmarkshuset i Paris blev indviet i 1955 og har siden 2002 været en selvejende institution. Huset har til formål at synliggøre og fremme det bedste Danmark formår inden for kultur, erhvervsliv og andre samfundsforhold. Danmarkshuset ledes af en bestyrelse der udpeges af udenrigsministeren, og som har ambassadøren som fast medlem. Den daglig ledelse og drift varetages af Danmarkshusets direktør. Udenrigsministeriet fører tilsyn med overholdelse af vedtægter og skal løbende holdes orienteret om væsentlige økonomiske forhold.

Øvrige

Det Danske Hus i Palæstina er en dansk uafhængig NGO i Ramallah etableret i 2010. Huset har til formål at øge den gensidige forståelse og styrke de bilaterale relationer mellem danskere og palæstinensere i form af kulturel udveksling. Husets aktiviteter spænder bredt fra workshop om undersøgende journalistik til oversættelse af danske børnebøger til facilitering af danske frivilliges ophold i Palæstina. Det Danske Hus i Palæstina modtager finansiel støtte fra Det Danske Repræsentationskontor i Ramallah under dets Palæstina-landeprogram.

Kulturattacheer på de danske ambassader

Titlen som kulturattache anvendes sjældent i dag, og funktionen dækker ofte også flere andre aktiviteter, herunder public diplomacy- og kommunikationsaktiviteter. Public diplomacy er en fast bestanddel af de danske repræsentationers opgavevaretagelse i udlandet og supplerer det traditionelle diplomati som et middel til at skabe dialog og opnå indflydelse via ikke-statslige aktører.

Der er i dag fire lande, hvor betegnelsen kulturattaché stadig bruges på de danske ambassader som tillæg til en anden funktion, og det er Frankrig, Tyskland, Storbritannien og USA. I mange andre lande har de danske ambassader lokaltansat personale, der som en del af deres portefølje varetager opgaver på kulturområdet. Ligesom ambassadøren naturligt har en central rolle på dette område.

Sammenhænge og snitflader

Det Danske Kulturinstitut har kulturudvekslingsaktiviteter og oplysning om dansk kultur og samfund som sine primære aktiviteter. Det gælder ikke på samme måde for Det danske institut i Athen. Det har ikke kulturudvekslingsaktiviteter, og publikumsrettede aktiviteter, som sit primære formål. Instituttet fungerer ligesom instituttet i Rom primært som "residency" for danske forskere og kunstnere. Det er centralt for særligt instituttet i Athen, at det har en så stærk forskningsprofil, at instituttet kan opnå tilladelse til feltprojekter i de to lande. På samme måde har institutionerne med tilknytning til Udenrigsministeriet i Mellemøsten i højere grad fokus på mellemfolkelig dialog.

Med henblik på et øget samarbejde om kulturaktiviteter mellem de forskellige former for institutter, inviterede den daværende kulturminister sammen med udenrigsministeren og uddannelses- og forskningsministeren i september 2017 de danske huse og institutter samt Dansk Kulturinstitut til en møderække for at drøfte

fremtidigt samarbejde. For at sikre koordinering med aktiviteter på de danske ambassader i de relevante lande og i forhold til kulturudveksling generelt, deltager ministerierne også i møderne. Der har på de første møder været en fin interesse i at samarbejde om kulturelle aktiviteter, og institutterne gav også udtryk for, at de allerede i høj grad samarbejder med den lokale ambassade om publikumsrettede aktiviteter. Det er aftalt, at møderækken fortsættes med tilbagevendende møder mellem alle interessenter, samt at alle derudover inviteres til det årlige kulturseminar, som Kulturministeriet og Udenrigsministeriets styregruppe for den internationale kulturudveksling jf. nedenfor afholder for ambassadernes og kulturinstitutternes medarbejdere i udlandet.

Med hensyn til relationen mellem kulturinstitutterne og de danske ambassaders kulturmedarbejdere, er det Kulturministeriets indtryk, at der alle steder, hvor der både er ambassader og kulturinstitutter, eksisterer udbyggede samarbejdsrelationer og aftaler om konkret arbejds- og ansvarsfordeling.

Det kan derudover nævnes, at Kulturministeriet og Udenrigsministeriet har en samarbejdsaftale om international kulturudveksling. Til samarbejdsaftalen hører en mindre pulje på 8,9 mio. kr., som alle de ovennævnte aktører kan søge og komme i betragtning til. Desuden kan nævnes, at der siden 2010 foretages en national koordinering af den internationale kulturudveksling i Det Internationale Kulturpanel – kaldet IKP. Det er et tværministerielt samarbejdsforum med Kulturministeriet, Udenrigsministeriet og Erhvervsministeriet, der sammen med de centrale kulturaktører, bl.a. Statens Kunstfond, Dansk Kulturinstitut, Det danske Filminstitut, Dansk Arkitektur Center og Visit Denmark formulerer 4-årige strategiske handlingsplaner for den internationale kulturudveksling.

Mette Bock